

**แผนการบริหารความเสี่ยง
ของระบบสารสนเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒**

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม

แผนการบริหารความเสี่ยงของระบบสารสนเทศ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม

พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒

*****

นิยาม ความเสี่ยงของระบบสารสนเทศ

คือ เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย หรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบริหารงานของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหาร

นิยาม ระบบสารสนเทศ

คือ ระบบข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การไหลข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการนำเสนอสารสนเทศ

องค์ประกอบของระบบคอมพิวเตอร์

๑. Hardware หมายถึง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กระทำกับข้อมูล เอกสารทั้งที่เป็นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และไม่ใช่คอมพิวเตอร์
๒. Software หมายถึง ชุดคำสั่งที่สั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงาน
๓. บุคลากร หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานกับระบบสารสนเทศ คือ เป็นผู้นำ จัดการข้อมูล และนำผลลัพธ์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์
๔. ข้อมูลและแฟ้มข้อมูล หมายถึง ข้อมูลและสารสนเทศ ที่ระบบจัดเก็บไว้ในช่วงเวลาหนึ่ง
๕. หน้าที่การปฏิบัติงาน หมายถึง คำสั่งหรือกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการทำงานของระบบ

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

องค์กร โครงสร้างขององค์กรระบบสารสนเทศจะทำหน้าที่ในการสนับสนุนการทำงานขององค์กร โดยรวม ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กร

บุคลากร บุคลากรที่ใช้ระบบสารสนเทศจากระบบคอมพิวเตอร์ที่ทำงานร่วมกัน บุคลากรที่ต้องการป้อนข้อมูลไปยังระบบเพื่อส่งต่อไปยังคอมพิวเตอร์

เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ในการจัดการสารสนเทศ เพื่อส่งต่อไปยังบุคลากรที่ใช้ระบบสารสนเทศ

หมายเหตุ องค์ประกอบของระบบสารสนเทศที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการบริหาร จึงประกอบด้วยองค์ประกอบของทั้งสองระบบรวมกัน

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

เป็นการปฏิบัติการควบคุมความเสี่ยง ซึ่งจะประกอบด้วยการวางแผนความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงด้านต่าง ๆ การพัฒนาทางเลือกในการบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบความเสี่ยงเพื่อหาว่าความเสี่ยงได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

การประเมินความเสี่ยง

ลำดับ	ความเสี่ยง	สาเหตุ	ผลกระทบ
๑	ความเสี่ยงด้าน Hardware		
	๑.๑ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เสียหาย	- หมดอายุการใช้งาน - มีการใช้งานหนัก - สภาพแวดล้อม (ไฟฟ้า, อากาศ)	ไม่สามารถทำงานต่อไปได้
	๑.๒ ระบบเครือข่ายมีปัญหา	- อุปกรณ์เครือข่ายเสียหาย - ผู้ให้บริการเครือข่ายขัดข้อง	ไม่สามารถใช้บริการผ่านเครือข่ายได้
๒	ความเสี่ยงด้าน Software		
	๒.๑ Software ไม่สามารถทำงานได้	- ระบบปฏิบัติการเสียหาย - Software มีการทำงานผิดพลาด - Virus/Hacker/Spyware	ไม่สามารถให้บริการได้
๓	ความเสี่ยงด้านบุคลากร		
	๓.๑ ขาดทักษะในการทำงาน	- ไม่เข้าใจระบบงานนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ - ปรับเปลี่ยนตำแหน่ง	งานที่ได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
	๓.๒ ไม่ใช่หน้าที่หลักที่รับผิดชอบ	- ทำงานที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน	งานอาจผิดพลาด
๔	ความเสี่ยงด้านข้อมูล		
	๔.๑ ข้อมูลถูกทำลาย/สูญหาย	- Hardware เสีย - การปฏิบัติงานผิดพลาด - ผู้ไม่หวังดี	ไม่มีข้อมูลเพื่อนำไปใช้งาน
	๔.๒ ข้อมูลผิดพลาด	- เนื่องจากการปฏิบัติงานผิดพลาด - โปรแกรมทำงานผิดพลาด	ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้
	๔.๓ ข้อมูลไม่ครบ	- ผู้มีหน้าที่ไม่ทำตามขั้นตอนอย่างครบถ้วน	ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจบางอย่าง
	๔.๔ ความปลอดภัยของข้อมูล	- ขาดอุปกรณ์ป้องกันข้อมูลที่ดี - ขาดการตรวจสอบ - ขาดบุคลากรที่มีความรู้อย่างแท้จริง	- อาจทำให้ข้อมูลเสียหาย - ข้อมูลรั่วไหล

ลำดับ	ความเสี่ยง	สาเหตุ	ผลกระทบ
๕	ความเสี่ยงด้านหน้าที่การปฏิบัติ		
	๕.๑ ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง	ไม่เข้าใจในขั้นตอนปฏิบัติ	ไม่สามารถทำงานได้ หรืองานมีความ ผิดพลาด
	๕.๒ ละเลยการปฏิบัติ	ไม่เอาใจใส่ในงาน	งานไม่มีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติที่ ๑

คำอธิบายความเสี่ยง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เสียหาย
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าหน้าที่ดูแลระบบคอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> - เสื่อมสภาพหมดอายุการใช้งาน - มีการใช้งานนาน หรือเกินประสิทธิภาพ - สภาวะแวดล้อมไม่ดี (กระแสไฟฟ้าไม่นิ่ง , อากาศร้อน, ฝุ่นละอองมาก)
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> - ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> - เลือกอุปกรณ์ที่ดีและมีมาตรฐาน (มีประกันทุกชิ้นอย่างน้อย ๑ ปี) - เลือกบริการของผู้ขายที่มีเครื่องสำรองให้ใช้งาน - ทำการตรวจสอบและบำรุงอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - ทำตารางการตรวจสอบสถานะ การมีตัวตน, ความสามารถการใช้งานได้, การทำความสะอาดอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง - ทำการอบรมเจ้าหน้าที่ของแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย ให้สามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ - ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน - ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ในช่วงพักกลางวัน และช่วงที่ออกไปทำธุระข้างนอก - ปิดหน้าจอทุกครั้งเมื่อหยุดการใช้งานชั่วคราว
ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์/ ผู้ใช้งาน / เจ้าหน้าที่ดูแลประจำเครื่องคอมพิวเตอร์

แผนปฏิบัติที่ ๒

คำอธิบายความเสี่ยง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไม่สามารถใช้งานได้
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าหน้าที่ดูแลระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- อุปกรณ์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ชำรุดเสียหาย
- เครือข่ายของกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ให้บริการเครือข่ายขัดข้อง
- ปิดเพื่อปรับปรุงระบบชั่วคราว
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- เลือกอุปกรณ์ที่ดีและมีมาตรฐาน (มีประกันทุกชิ้นอย่างน้อย ๑ ปี)
- เลือกบริการของผู้ขายที่มีเครื่องสำรองให้ใช้งาน
- ทำการตรวจสอบและบำรุงอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
- ทำตารางการตรวจสอบสถานะ การมีตัวตน, ความสามารถการใช้งานได้, การทำความสะอาดอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
- ทำการอบรมเจ้าหน้าที่ของแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย ให้สามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้
ผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ดูแลประจำเครื่องคอมพิวเตอร์

แผนปฏิบัติที่ ๓

คำอธิบายความเสี่ยง Software ไม่สามารถทำงานได้ (ทั้งระบบปฏิบัติการหรือโปรแกรมประยุกต์)
เจ้าของความเสี่ยง ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ, เจ้าของโปรแกรมประยุกต์, เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ระบบปฏิบัติการเสียหาย
- Software มีการทำงานผิดพลาด
- Virus / Hacker / Spyware

ผลกระทบของความเสียหาย <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
- ข้อมูลที่มีอยู่อาจเสียหายได้
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- มีระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ประจำเครื่อง
- แต่ละหน่วยงานจะมีหน้าที่ดูแลคอมพิวเตอร์
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ตรวจสอบการทำงานของระบบปฏิบัติการ/ โปรแกรมประยุกต์อยู่เสมอว่าสามารถทำงานได้ปกติหรือไม่
- ติดตั้งและปรับปรุงระบบป้องกันไวรัสให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ผู้ใช้งานทุกคนต้องสามารถตรวจสอบการทำงานของระบบป้องกันไวรัสได้
- ติดตั้งระบบไฟร์วอลล์ เพื่อป้องกันไวรัสและสปายแวร์
ผู้รับผิดชอบ <p>เจ้าหน้าที่ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ / เจ้าของเครื่อง</p>

แผนปฏิบัติที่ ๔

คำอธิบายความเสี่ยง <p>ข้อมูลสูญหาย</p>
เจ้าของความเสี่ยง <p>เจ้าของงานนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์</p>
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- Hardware เสีย<ul style="list-style-type: none">
- เนื่องจากการปฏิบัติงานผิดพลาด
- ผู้ไม่หวังดี
- ไวรัสคอมพิวเตอร์
ผลกระทบของความเสียหาย <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
- ต้องมีการทำงานซ้ำ ๆ เพื่อทำการกรอกข้อมูลซ้ำ ๆ เดิม
- ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงาน
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- มีระบบป้องกันไวรัสของแต่ละเครื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- มีระบบการสำรองข้อมูลเป็นประจำทุกวัน
- กำหนดรหัสผ่านของเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ผู้ไม่หวังดีเข้าถึงข้อมูลนั้น ๆ พร้อมทั้งทำการเปลี่ยนรหัสอย่างน้อยทุกเดือน
ผู้รับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none">
- เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ / เจ้าของข้อมูลนั้น ๆ
- เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์

แผนปฏิบัติที่ ๕

คำอธิบายความเสี่ยง ข้อมูลผิดพลาด/ไม่ถูกต้อง
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของงานนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- เนื่องจากการปฏิบัติงานผิดพลาด
- โปรแกรมทำงานผิดพลาด
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
- ทำให้การทำงานอื่นเนื่องมาจากการใช้ข้อมูลนั้น ๆ ผิดพลาดในกรณีที่ไม่ทราบว่าข้อมูลนั้นไม่ถูกต้อง
- ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงาน
- ข้อมูลไม่มีความน่าเชื่อถือ
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- มีการตรวจเช็คข้อมูลเป็นระยะ
- มีการสำรองข้อมูลที่สำคัญเป็นประจำ
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- มีระบบการสำรองข้อมูลเป็นประจำทุกวัน และจัดทำแบบบันทึกการสำรองข้อมูล
- กำหนดรหัสผ่านของเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ผู้ไม่หวังดีเข้าถึงข้อมูลนั้น ๆ พร้อมทั้งทำการเปลี่ยนรหัสอย่างน้อยทุกเดือน
- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเสมออย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง
ผู้รับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none">
- เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์/เจ้าของข้อมูลนั้น ๆ

แผนปฏิบัติที่ ๖

คำอธิบายความเสี่ยง ความปลอดภัยของข้อมูล
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของงานนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ขาดอุปกรณ์ป้องกันที่ดีพอ
- ขาดการตรวจสอบ
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้อย่างแท้จริง
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานที่เป็นงานต่อเนื่องต้องหยุดชะงัก
- ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงาน
- ข้อมูลรั่วไหล
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- มีการใช้รหัสผ่านกับข้อมูลที่มีความสำคัญ
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำการอบรมและชี้แจงให้ทุกคนตระหนักถึงความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล
- เมื่อไม่อยู่หน้าเครื่องต้องทำการล็อกการใช้งานเครื่องหรือปิดเครื่องทุกครั้ง
- ต้องทำการเปลี่ยนรหัสผ่านทุกเดือน
ผู้รับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none">
- เจ้าของข้อมูลนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์

แผนปฏิบัติที่ ๗

คำอธิบายความเสี่ยง ข้อมูลไม่ครบ
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของงานนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ผู้มีหน้าที่ไม่ทำตามหน้าที่อย่างครบถ้วน
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานที่เป็นงานต่อเนื่องต้องหยุดชะงัก
- ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงาน

การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- มีการกระตุ้นให้กรอกข้อมูลเป็นระยะ
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- หัวหน้างานต้องทำการตรวจสอบข้อมูลจากรายงานทุกอาทิตย์
- หัวหน้างานต้องคอยกระตุ้นให้มีการกรอกข้อมูลให้ครบ
- ในแต่ละงานต้องมีผู้รับผิดชอบอย่างน้อย ๒ คน เพื่อตรวจสอบงานของกันและกันด้วย
ผู้รับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none">
- หัวหน้างานนั้น ๆ / เจ้าของข้อมูลนั้น ๆ

แผนปฏิบัติที่ ๘

คำอธิบายความเสี่ยง ขาดทักษะในการทำงาน
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของเครื่อง, เจ้าของโปรแกรมประยุกต์, เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ไม่เข้าใจระบบงานนั้น ๆ อย่างถ่องแท้
- พื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ยังไม่ดีพอ
- โปรแกรมระบบสารสนเทศบางโปรแกรมมีรายละเอียดมากต้องใช้เวลาในการศึกษา
- มีการโยกย้าย ปรับเปลี่ยนตำแหน่ง
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
- ข้อมูลสารสนเทศอาจผิดพลาดไปจากความเป็นจริงทำให้เสียหายต่อการตัดสินใจต่าง ๆ
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- ทำการอบรมการใช้งานโปรแกรมระบบสารสนเทศที่ปรับปรุง/จัดทำใหม่
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ ความสามารถ การทำงานของเจ้าหน้าที่
- ทำการติดตามประเมินผลความสามารถในการทำงานทุกปี
- มีแนวทางปฏิบัติสำรองเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น
ผู้รับผิดชอบ บุคลากรที่ได้รับมอบหมาย / หัวหน้างาน

แผนปฏิบัติที่ ๙

คำอธิบายความเสี่ยง ทำงานในตำแหน่งที่ไม่เคยทำมาก่อน
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของงานนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- เป็นเจ้าหน้าที่ใหม่
- ปรับเปลี่ยนตำแหน่ง
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำให้การทำงานหยุดชะงัก
- ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ อาจผิดไปจากความเป็นจริงทำให้เสียหายต่อการตัดสินใจต่าง ๆ
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- ทำการแนะนำก่อนเข้าทำงาน
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ทำการอบรมทักษะการทำงานของพนักงานเพิ่มเติม
- ทำการอบรมก่อนมีการเปลี่ยนตำแหน่งงานทุกครั้งอย่างน้อยต้องมีการปฐมนิเทศ
- ทำการประเมินความสามารถในการทำงานทุกปี
- มีแนวทางปฏิบัติสำรองเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น
- ห้ามมีการทำงานแทนกันเด็ดขาด และมีบทกำหนดลงโทษอย่างชัดเจนเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
ผู้รับผิดชอบ บุคลากรที่ได้รับมอบหมาย / หัวหน้างาน

แผนปฏิบัติที่ ๑๐

คำอธิบายความเสี่ยง ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของงานนั้น ๆ / เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ไม่เข้าใจในขั้นตอนปฏิบัติ
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ข้อมูลสารสนเทศขาดความเชื่อถือ

การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- จัดทำกรอบมรณขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
- ทำการตรวจสอบอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
ผู้รับผิดชอบ <ul style="list-style-type: none">
- เจ้าของงานนั้น

แผนปฏิบัติที่ ๑๑

คำอธิบายความเสี่ยง ละเลยการปฏิบัติหน้าที่
เจ้าของความเสี่ยง เจ้าของงานนั้น ๆ
สาเหตุความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ไม่เอาใจใส่ในงาน
- มีงานมากจนทำไม่ทัน
ผลกระทบของความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ข้อมูลสารสนเทศไม่ครบถ้วน
การจัดการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none">
- ทำการตักเตือน
การบริหารจัดการความเสี่ยง <ul style="list-style-type: none">
- ออกมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้ชัดเจน
ผู้รับผิดชอบ หัวหน้างานนั้น ๆ

สรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของระบบสารสนเทศ เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคนและการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงทุกคนต้องช่วยกันปฏิบัติเพราะเมื่อคนใดคนหนึ่งละเลยการปฏิบัติหน้าที่นั้นอาจทำให้มีความเสี่ยงเกิดขึ้นกับระบบ ตนเองและผู้อื่นและอาจทำให้ผู้อื่นไม่สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องสรุปภาพรวมของการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

๑. ด้าน Hardware

๑.๑ ห้องเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server)

- ให้อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้า
- เลือกสถานที่ที่ยากต่อการเข้าถึง

๑.๒ ห้องปฏิบัติการไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้เครื่องของตนเอง

๒. ด้าน Software

๒.๑ ซอฟต์แวร์ที่จัดซื้อต้องมีการรับประกันการใช้งานหรือการบริการหลังการขายจากผู้ขายเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี

๒.๒ ซอฟต์แวร์ที่จัดซื้อมาจะต้องมีการอบรมก่อนการใช้งานจริง

๓. ด้านข้อมูล

๓.๑ ต้องมีระบบที่สามารถสำรองข้อมูลได้อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๓.๒ ต้องมีการรักษาความปลอดภัยทุกข้อมูลที่มีความสำคัญ

๓.๓ จำกัดสิทธิการใช้งานของบุคคลที่มีสิทธิเท่านั้น

๓.๔ ข้อมูลที่สำคัญต้องมีการเข้ารหัสก่อนเข้าถึงข้อมูล

๓.๕ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นต้องทำการกู้ให้ระบบสามารถทำการได้อย่างเป็นปกติอย่างช้าไม่เกิน ๑ วัน

๓.๖ เมื่อมีความสงสัยว่าข้อมูลนั้น ๆ ไม่มีความถูกต้องสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ว่าข้อมูลนั้นถูกต้องหรือไม่เพียงใด

๔. ด้านบุคลากร

กำหนดให้มีผู้ดูแลระบบที่มีความสามารถต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ ผู้บริหารระบบ (System Administrator) มีความรู้ด้านฮาร์ดแวร์ ซอร์ฟแวร์ระบบ เป็นอย่างน้อยและรับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๔.๑.๑ บริหารและดูแลอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นแม่ข่ายบริการแก่หน่วยต่าง ๆ ของส่วนราชการ

๔.๑.๒ ควบคุมและตรวจสอบการใช้งานระบบ

๔.๑.๓ ตรวจสอบ ควบคุม ดูแล การบำรุงรักษาระบบ

๔.๑.๔ รักษาความปลอดภัยระบบ เช่น รักษาความลับ ความคงสภาพ
และความพร้อมใช้งาน

๔.๒ ผู้จัดการฐานข้อมูล (Database Manager) มีความรู้ด้านการจัดการ
ฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ เป็นอย่างน้อย และรับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๔.๒.๑ ควบคุมดูแลฐานข้อมูล เช่น การรวบรวม การเพิ่ม การ
เปลี่ยนแปลง การลบ การจัดโครงสร้างการใช้งาน การเก็บ และการเรียกดู

๔.๒.๒ เลือกตัดตอน และกำหนดรูปแบบข้อมูลที่เก็บในแฟ้มข้อมูล

๔.๒.๓ รักษาความปลอดภัยฐานข้อมูล เช่น รักษาความลับ ความคง
สภาพและความพร้อมใช้งานให้ฐานข้อมูล

๔.๒.๔ ตรวจสอบฐานข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒.๕ ควบคุม และบริการการใช้งานฐานข้อมูล

*****